

Violencia filio-parental y terapia familiar

«Dr. Roberto Pereira

Director de la Escuela Vasco-Navarra de Terapia Familiar, Bilbao

"El hijo pasa a ejercer la autoridad y recurre a medios violentos para mantener esta autoridad no legítima". Dr. Robeiro Perera»

La violencia filio-parental ha existido siempre. Lo que quizás está ocurriendo ahora es que se está incrementando notablemente y está teniendo una mayor repercusión social y mediática.

Nosotros lo que defendemos es que hay otro tipo de violencia familiar. Antes estábamos más acostumbrados a ver violencia de hijos a padres relacionada, por ejemplo, con trastornos psicóticos graves, con toxicomanías, con minusvalías importantes, etc. Ahora nos encontramos con muchos niños, sobre todo adolescentes y jóvenes, que agreden a sus padres y que son aparentemente normales. Quiero decir que a lo mejor no han estado nunca en tratamiento psiquiátrico o no se les diagnostica un tipo de psicopatología o la familia no es multiproblemática. En fin, son jóvenes aparentemente normalizados que tienen una relación con sus padres a través de la violencia.

Uno de los factores que están influyendo mucho sobre esto son la pérdida del límite, la desorientación a la hora de educar, esta confusión que existe en muchos padres sobre lo que es una educación democrática que muchos erróneamente interpretan que es una educación sin falta de límites, ejercicio de la autoridad y otro tipo de situaciones sociales que se han incrementado últimamente como, por ejemplo, un mayor número de padres o madres que crían solos a los hijos. No por el hecho de que por criar solos a los hijos tienen más problemas, sino que muchas veces lo que tienen es más necesidad de la relación cercana, del apoyo en la relación que a veces ellos definen como amistosa con sus hijos. Los padres se hacen amigos de sus hijos.

Una de las cosas que en principio puede ocurrir. Es decir, que la situación de violencia llegue a tal extremo que los padres estén absolutamente atemorizados por la violencia del hijo que llegue a coartar las relaciones sociales y familiares incluso. Puede llegar un momento en que los padres no salgan de casa, no se atrevan a quedar con nadie. Se restringen en algún caso las llamadas telefónicas.

El hijo pasa a ejercer la autoridad y lo que ocurre es que no es una autoridad que tenga un reconocimiento. No tiene legitimidad. Por lo tanto, para mantener esa autoridad, hay que recurrir a medios violentos. Es lo que pasa cuando se ejerce la autoridad de manera ilegítima, que hay que recurrir generalmente a la violencia.

Si un padre y una madre cuando su hijo se muestra excesivamente agresivo, le cortan, le ponen límites o le dicen que eso no puede ser, probablemente la cosa no vaya a más en la mayor parte de los casos. Entonces, cuando tenemos que intervenir es cuando los padres están desbordados por una situación que generalmente, además, lleva mucho tiempo de evolución. A los padres les cuesta mucho admitir que no son capaces de poner límites a sus hijos, de educarles adecuadamente porque eso significa un fracaso de la función parental.

"Si un padre o una madre pone límites a un hijo que se muestra excesivamente agresivo, en la mayoría de los casos la situación va a más". Dr. Roberto Pereira.

Violència filioparental i teràpia familiar

«Dr. Roberto Pereira

Director de l'Escola Basconavarra de Teràpia Familiar, Bilbao

"El fill passa a exercir l'autoritat i recorre a mitjans violents per mantenir aquesta autoritat no legítima". Dr. Roberto Pereira»

La violència filioparental ha existit sempre. El que potser està passant ara és que s'està incrementant notablement i està tenint una major repercussió social i mediàtica.

Nosaltres el que defensem és que hi ha un altre tipus de violència familiar. Abans estàvem més acostumats a veure violència de fills a pares relacionada, per exemple, amb trastorns psicòtics greus, amb toxicomanies, amb minusvalideses importants, etc. Ara ens trobem amb molt nens, sobretot adolescents i joves, que agredeixen els seus pares i que són aparentment normals. Vull dir que potser no han estat mai en tractament psiquiàtric o no se'ls diagnostica un tipus de psicopatologia o la família no és multiproblemàtica. En fi, són joves aparentment normalitzats que tenen una relació amb els seus pares a través de la violència.

Un dels factors que estan influint molt sobre això són la pèrdua del límit, la desorientació a l'hora d'educar, aquesta confusió que hi ha en molts pares sobre el que és una educació democràtica que molts erròniament interpreten que és una educació sense falta de límits, exercici de l'autoritat i altres tipus de situacions socials que s'han incrementat últimament com, per exemple, un número més gran de pares o mares que crien sols els fills. No pel fet que per criar sols els fills tenen més problemes, sinó que moltes vegades el que tenen és més necessitat de la relació propera, del recolzament en la relació que a vegades ells defineixen com amistosa amb els seus fills. Els pares es fan amics dels fills.

Una de las coses que en principi pot passar. És a dir, que la situació de violència arribi a tal extrem que els pares estiguin absolutament atemorits per la violència del fill que arribi a coartar les relacions socials i familiars fins i tot. Pot arribar un moment en què els pares no surtin de casa, no s'atreveixin a quedar amb ningú. Es restringeixen en algun cas les trucades telefòniques.

El fill passa a exercir l'autoritat i el que passa és que no és una autoritat que tingui un reconeixement. No té legitimitat. Per tant, per mantenir l'autoritat, s'ha de recórrer a mitjans violents. És el que passa quan s'exerceix l'autoritat de manera il·legítima, que s'ha de recórrer generalment a la violència.

Si un pare i una mare quan el seu fill es mostra excessivament agressiu, el tallen, li posen límits o li diuen que això no pot ser, probablement la cosa no vagi a més en la major part dels casos. Llavors, quan hem d'intervenir és quan els pares estan desbordats per una situació que generalment, a més, porta molt de temps d'evolució. Als pares els costa molt admetre que no són capaços de posar límits als seus fills, d'educar-los adequadament perquè això significa un fracàs de la funció parental.

"Si un pare o una mare posa límits a un fill que es mostra excessivament agressiu, en la majoria dels casos la situació va a més". Dr. Roberto Pereira.